

KORRESPONDENTA — WARSZAWSKIEGO

We Wtorek o godzinie 10. zrana.

Roku 1792.

*Uniwersał zakazujący Pism i Drukow przeciw Religii.*KONFEDERACYA GENERALNA WOLNYCH OBU ZŁĄCZONYCH
NARODÓW.

Idąc Przodków swoich torem, za grunt i pierwszą zasadę, wszystkich czynności swoich położyła, *Wiarę i Wolność*; Wiarę bynajmnię nieoddzielną od cnot Chrześciańskich i Obywatelskich, a Wolność uległą Prawom Narodu.

Te dwie zasady, z sobą łącząc, a pierwszeństwo zawsze dając Religii, bez której pospolicie Wolność przemienia się w swawolę, a z czasem w niewolę; postanowiła użyć wszystkich środków, do utrzymania tych dwóch sprężyn prawdziwey szczęśliwości Narodowej.

Z tego powodu, nie może Konfederacya obojętnym poglądać okiem na niektóre jawne przeciw Religii zdróżności, szkodliwe samemu Towarzystwu, szkodl we Republikańskiemu Rządowi.

Zwolnione przez skazę obyczajów serca niektórych wyrodných Obywatelów, pod pozorem wolnego myślenia, barwiąc bluźnierstwa swe przeciwko BOGU płaszczem Filozofii, niewystawiają przed sobą nic tak świętego i szanownego, w Bóstwie i Religii Chrystusowej, na coby się śmiało, jadownicie, szydersko, piórem i uszy targnąć nieważyli.

Ośmielona jawna nieczbożność wybujałych Mędrków niekarnością, z czasem pomyknieła się tak daleko, że się śmiało obawiać należy, aby się do Narodu niezwrócił ów wiek, na który obcy Pisarz i mniem przyjazny Religii naszej, niegdyś narzekał: *Wolność (prawi) sumienia i bluźnienia BOGA, dziś Polskę takimi zarzutami napelniła, którychby żadna Religja pod słońcem niecierpiła.*

Nie jest zamiarem Konfederacyi, wchodzić w skrytości czyiegokolwiek sumienia, albo gwałtownie zniewalać kogo do wyznania panującej Wiary; lecz jeśli Prawa i Rząd nasz, według pewnych prawideł tolerancie różnego wyznania, obrządku i Religii; nie idzie za tym, iż wolno w Chrześciaństwie zrodzonemu Obywatelowi, jawnie do żadney nieznać się Religii, iż mu wolno głośno użyć BOGA, bluźnić Zbawcy i Odkupiciela Narodu Ludzkiego; nagrawać się z Świętey Ewangelii, a tym samym zarażać serca niewinnych, zwodzić prostych, omylać słabych, zaszczerpieć i krzewić Libertynizm; a młodych synów Ojczyzny, przyszłą iey nadzieję i podpórę, rozwalniając obyczaje, przetwarzać w synów Bellifa.

Przeto nim przez Formę Rządową obmyślimy środki na skutek dostateczniejszy Praw Przodków naszych, za bluźnierstwa i pisma przeciw Religii nadwite surowości rozciągających, nim w ustanowić się mających Magistraturach, złocone będą szczególniejsze warunki i censury Księg i Pism, z Zagranicy i z pod Prasy

Drukarniow Krajowych wychodzących opisane zostaną; obligujemy Przewielebnych Jmć Xięży Biskupów, ażeby całą ku temu zwrócili gorliwość, iżby bluźnierstw, Pism, Gazet, Drukow, Religij Lżących i dobre obyczaje każących dostrzegali pilnie; Zalecamy oraz Konfederacyom mieścowym, ażeby ku pomocy temu zamiarowi były. Komużby zaś kolwiek takowe przestępstwo dowiedziono, ten w Sądzie mieścowey Jurysdykcyi przekonany, według Praw Krajowych, ukarany być ma.

Które to postanowienie, iżby po wszystkich Miastach i Kościołach czytane i publikowane było, Konfederacya wolnych O. N. Zwierzchności Duchowney i Świeckiey zaleca. Dan w Grodnie na Seffyi Konfed: Gener: O. N. dnia 17. Grudnia 1792. R.

STANISŁAW SZCZ:POŁOCKI (L.S.) XEE ALEX: SAPIEHA
G. K. K. G. K. K. M. K. W. i W. X. Lit: K. M.

Dyżma Łończa Tomaszewski
G. A. Kor: Sekretarz.

Jan Zyrzycki pieczęci W. i Konf:
W. X. Lit: Sekretarz.

GENEWENSKA RZECZPOSPOLITA
zprzymierzona z Kantonami Szwajcarskimi: Zurich, Berne,
i Soleure.

Z Genewy d. 24. Listopada. Znowu tu wielki rozruch. Po nieprzyjęciu przez Konwencyą Narodową tego traktatu, który zawarł General Montesquieu, po oskarżeniu jego i wydanych rozkazach na imanie, znowu tu od 17. dnia tego miesiąca rzucili się do broni Obywatele, jakby w zupełney byli wojnie. Natąpili Rady, umowy, przyleggi. Magistrat i mieszkańcy sobie. oprócz 4rech, którzy się usunęli, a żołnierze sobie dali nawzajem ręce, spólnie bronić się do ostatniego.

Waleczni tak naszych murów obrońcy, iako naszych statków uzbroionych, i wyrużeni weterani zbiegli się do Syndyków dla podpisania Deklaracyi Rycerskiej i Patryotycznej. Genewieńczycy wiejscy łączą się z pierwszemi. Pastorowie Kościołów, i sami śpieszą, i parafian swych do jedności zachęcają. Wszyscy głośno wołają, aby utrzymać Religij, honor, oyczynę, wszyscy dla tego trojga umierać gotowi, a osobami swemi załatwiając Magistraty odpiierać najfilniej gwałt iakikolwiek, i obmierzłe zamachy napaśników itanowią.

PROKLAMACTA.

Genewieńczycy! o najmilsi Współ-Obywatele nasi! bądźcie hardzi zwaśnego związku, w spółpowaniu jednak uważni i roztropni, iako Państwu słabemu przytłoi. Jdźcie nie wzruszeni przeciwnościami, postępujcie drogą cnoty, iako należy Obywatelom Państwa Rzpltey wolnego. Jakieyby to srogięj wesołości nie kosztował złośliwy nieprzyjaciół

szczęścia naszego? gdyby potrafił zerwać ten szacowny węzeł naszej iłności? I komuż więc możemy szkodzić? kto mieć podeyrzenie może? żebyśmy do woyny kogo poburzyć mogli? Mocni tylko wprawach naszych, a w przychylności zaufani ludzi sprawiedliwych, okażmy się, żeśmy warci być wolnemi. Zaśluguemy na szacunek u nieprzyjaciół nawet naszych. Może też i możni, skoro są sprawiedliwi, poważać naszą słabość będą. Niewolnicy niedbają o honor. Nigdy Narod waleczny i miłośnik swej wolności, nie wywierał swej nienawiści równie na ludzi cnotliwych, iako i nikczemnych.

Dalecy od kłótni mocarstw sąsiedzkich, utrzymywani związkami naszych dobrych zprzymierzeńców Szwajcarów tak neutralnych, iako i my wteraźniejszey wojnie, serca nasze otworzym, odepchniem zadawane niesprawiedliwe nam potwarze oświecając Narody zwodzone, a mianowicie ten z nami zprzymierzony, okazując mu smutny widok ludu ich braterskiego, uzbroionego dla wspólney obrony.

Odwaga i jedność, które utrzymać śluby uczyniliśmy, zaśluzą u Opatrzności, że nas bronić będzie, i dobroczynnie nam, z chwałą przyniesie nayożądańszą słodycz pokoju.

Wolność albo śmierć! Było to wołanie i hasło Szwajcarów zprzymierzonych za czasów Gwillelma Tell. Było toż samo i Genewieńczyków daleko wprzód przed Rokiem 1602. My jesteśmy Szwajcarowie Genewieńczycy wolni i złączeni, gotowi odpiierać żelazo i hańbę.

FRANCYA.

Z Paryża d. 29. Listopada. Rada wykonawcza wydała rozkaz, aby wojsko Rzpltey licznemi okryte zwycięstwami niedawało ani spoczynku, ani wytchnienia mocno już nadwątłonym nieprzyjaciółom, i owszem stanowi, aby General kommanderujący w Belgium wszelkich użył sposobów do nieprzerwanego ciągu zwycięstw i nieprzyjacielskich sił niszczenia wszędy się upędzając, gdzieby tylko wojska ich schronienia, lub spokojności szukały.

HOLLANDYA.

Z Leyden dnia 10. Grudnia. Wiadomość nayszczęśliwsza doszła tu, że po wzięciu fortecy Antwerpii przez Francuzów, natąpiło zdobycie Cytadeli Namur, która się 2go dnia tego mies: poddała, w czale, gdy General Valence przystępował do ataku. Garnizon z 4,000. ludzi złożony dostał się w niewolę. Wojsko Austryackie do Akwizgranu cofnęło się.

Z Strażburga d. 10. Grudnia. Nie tylko tu, ale i w całej Francyi upada kredyt i powaga osob, które tam rządziły. W Mieście tutejszym P. *Dietrich Maire*, czyli Prezydent ieden z naygorliwszych Jakobinow, w podeyrzenie u ludu wpadł, i zaaresztowany iest. Ma bydź sądzony.

Są w Paryżu i inne osoby w podobnym przypadku. Nie dawno wymyślono, aby lud pobudzać mowami czyli Kazaniami, na ulicach do swych układow. Dwie do tego były wyznaczone osoby. Nie długo to miało pożądaný skutek. W Dniu 10. po zaczęciu tych mów na ulicy S. Antoniego, zgromadzony lud, mianowicie Rybaczki, wołały: *Nie słow nam, nie zapalonych elokwencyi trzeba, ale chleba.* Gdy to usłyszał mowca zaprzestał Kazania. Pan *Jonquet* dawniey ani znaiomy, teraz ma kredyt u Ludu, i ten głośno gada, że ieżeli taxa chleba nie będzie mnieysza, to my się obrócimy do Osob składających Konwencyą Narodową. Będący dziś na czele robot, nie chcą aby w Paryżu był Prezydent, czyli *Maire*, w swoiey dostojności. Już drugą nową chcą złożyć Elekcyą. A Pan *Chambon* zastraszoney Biletem bezimiennym z groźbą utraty życia, ieżeli się podejmie tego urzędu, podziękował i podić się nie chce. Bawią lud Paryzki temi elekcyami, aby się miał czym zatruć, i nie widział zbliśka niedoli swoiey i kraju. Widzą teraz, że wyprawy wojenne tak w *Belgium*, iako i za *Renem* nie przyniosły tego, który był spodziewany skutku, a miliony są wysypane. Liczą Francuzkiego żołnierza, przeszło 12. tys: zmarnowanego z kommandy Generała *Cuylina*. Zabił Generalow utraconych, mianowicie *Newingera*, który dla leczenia postrzału rany- wieziony do *Landau*, umarł.

(Reszta tego artykułu na Czwartek.)

D O N I E S I E N I A.

Pracowity Mateusz Kawka z dóbr Kofina w Wojewodztwie Płockim a Powiecie Bielskim będących z Parafii Święcińskiej, wzrostu średniego, włosów białych, twarzy ściągłej, wieku swego przeszło 35. lat na ten czas mający, już lat piętnaście iak odstąpił żony swoiey i żadney niedaie wiadomości o sobie, a nie czyni zgłoszenia, uprasza przeto pozostała Małżonka, aby mogła o życiu jego, lub nie, wiadomość mieć do ieżyc Parafii.

NOTA. W przeszłej korespondencyi w dodatku pod artykulem z Roterdamu przez omyłkę położono 10. Listopada, zamiast 10. Grudnia.

Kantor Korespondenta do wydawania za biletami i na sprzedaż za gotowe pieniądze, od Nowego Roku będzie na długiey ulicy w Kamienicy IW. Chreptowicza Podkanclerzego Litt: gdzie (przedtym była Drukarnia Grólowka, a teraz Pana Stefana Baccigalupiego na dole.